

תורה אור ח:

1. וכפר על הקדש
מטמאת בני ישראל
ומפשיעיהם
לכל
עושה
עושהם וכן יעשה
לאהל מועד השכן אתם
בחורף קטאתם:
ויקרא את שם
2. וכפר אהרן על
קרנתיו אחת בשנה מדם
אחת הכפרים אחת
בשנה יכפר עליו
לדורותיהם קדש קדשים
הוא לוי:
שמות ל י

רבינו חננאל

שמעון דאמר ממקומו
הוא מוכרע וריוק
הוא תנא מדליל כתיב
על הטאטאם אלא לכל
טאטאם להנך דאדור
לכליל טאטא. ומאן
שיש בו ידיעה
בתחלה אדור בו ידיעה
בסוף עייני וכלי מיתעד
ליה כפי אפיקו קרבן.
ומאחר שאנו למדיר להם
הולה. אמר רבא להנך
עליו קי. הוסידיה. אבל
אם מה מיתה מברקת
ענו: **מתני'** אין בה
ידיעה בתחלה אבל שי
בו ידיעה בסוף מה

ומא' יניחו אין בה ויש בה. ולא נע
משום דהא שעי' הרגלים וש
ס"ד נפין מיפך כחי' התם לה' מטות
לה' שמעון דלא דרש לה' לא ה"מ לת
בה משום היקשא דמתניחין על מה
שה' מכפר זה מכפר:

וַיִּכְרֹם כפרה גבורה. וואס"ו ומי
עדיק מעיער המשתלה
לאדני אלף תולה דלמרח צפרק
צמרח דכריות (דק ה.) דמיני
חטאות ואשמות ודלון חייבים להביא
אחר יוה"כ וי"ל דהכא ממשעות
דקרא קא פריך דופר לכל חטאתם
משמעת שמפער לגמרי כל ההטא אלף
גבי שער המשתלה לא כתיב לכל
חטאתם אלף גבי ודיו ולא גבי כפרה:
מא"י חטאת דמאי **כ"ב**
הא"י חטאת דפרק צפרק
צמרח דכריות (דק ה.) גבי שער
המשתלה אומא כי מחיידע אחר
יוה"כ נמי לא מחיידע חטאת ואומא
הוא צדידה נמי חביב לכל חטאת
וי"ל דהתם נמי כיון שנועד לו קודם
יוה"כ שהיה צפוק והיה לו להביא
אמס תלי אלף ששעיר המשתלה
מכפר אפי' כשנועד לו אחר יוה"כ
ידעיה ודעתה לא יעטרק להביא חטאת
דשפיר מיקרי אחי לכלל חטאת הואיל
ואחא לכלל אלף ששעיר היכא
דלא נודע לו כלל אפי' ידעיה ספק
קודם יוה"כ שניח חטאת בשעיר
לו מדרשה (ו) דכל חטאתם כדדרש
הכא אז נמי גבי שער המשתלה לית
לן למידרש דוקא הך דלחו לכלל
חטאת שברי מכפר על כמה עבירות
שאין כלל בני קרבן על כשה ועל
לא תעשה ושאר עבירות אי נמי
שער המשתלה עדיק שמוה כי
אחיידע ליה סמוך לשקיעת החמה
דנפרשית:

(ט) **מה פנימי אין מבשר אלא עץ**

למימר אין צה ואין צה ואי
זעירי ראשי חדשים מכפרים
שאין מכיר בו אלא ה' ואפי'
ינקט מאי נינהו אין צה ואין

ניתלי ליה קמ"ל אמר מר מנין (א) שיש בה
 ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף ששעיר
 זה תולה מנין מאי קא קשיא ליה הכי קא
 קשיא ליה השתא דאמרת חטאים דומיא
 דפשעים מה פשעים דלאו בני קרבן אף
 חטאים נמי דלאו בני קרבן אימא מה פשעים
 דלאו בני קרבן לעולם אף חטאים דלאו
 בני קרבן לעולם וימאי ניהו אין בה ידיעה
 בתחלה ויש בה ידיעה בסוף אבל יש בה
 ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף כיון
 דכי מתידע ליה בר קרבן הוא אימא לא
 ליתלי וכי תימא אין בה ידיעה בתחלה
 ויש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ
 ויוה"כ מכפר ס"ד אימאי ניפוך מיפך אמר
 קרא לכל חטאתם מכלל דבני חטאות
 ניהו ונתכפר כפרה גמורה אי כתיב
 מחטאתם כדקא אמרת השתא דכתיב
 לכל חטאתם להנך דאתו לכלל חטאת
 וכי מאחר שאינו מכפר למה תולה אמר ר'
 זירא לומר שאם מת בלא עון א"ל רבא
 אם מת מיתה ממזיקת אלא אמר רבא
 להגן עליו מן היסורין: אין בה ידיעה בתחלה
 ויש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ
 ויוה"כ מכפר כו': מכרי איחוש' איחוש'
 להדרי ונכפר פנימי ארדיה ואדחיצון ונפקא
 מינה להיכא דלא עבר חיצון אמר קרא אחת
 כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שתי כפרות
 ונכפר חיצון ארדיה ואמאי רעביד פנימי
 נפקא מינה לשומאה דאידעה בין זה לזה
 אמר קרא אחת בשנה כפרה זו לא תהא
 אלא

דבר שיש לו ידעיה אף חיצון וכו'. ואם תאמר
הייתה לר' שמעון דלא דריש הטא שאין מכיר בו אלא ה' דליתרין
היקשא דלא מכפר מינו (א) ארגלים אלא לר' יהודה אחאי
דליטרא היקשא א"כ מינו מכפר אלא בה ויש זה דנחמי
מוקמה ליה ליתא למיתרין דנפיק מיפן ארגלים דא
דליתרין היקשא דלא מכפר אשאר עצירות אלא בטומאת מקדש
דלא לאו היקשא הוא מוקמין ספרת מינו כאין בה ואין בה דט
עצירות ולא הוי דרשין ואילי וזה בא בזמן קצוב (ד) מה וזה
ישמעאל אלא הוי דרשין מה וזה מכפר אלא בה ואין בה אף ו
כדדי תנא דר' ר' ישמעאל: **יבכר** ענין אריה ואר

ונפקא מינה היכא דלא עבר חיזון. ואם תאמר אי"כ חיזון לא
מכפר ואין מכפר שתי בפרות. ואם תאמר אמאי לא
יזיל דלון לחוש כיון דעיקר כפרתו הכנוכה כי דייני יא לא ואין
חיזון לפנינו ונשטן של הלא כפרת חיזון אלא פסח אחת בשנה
מנפרין פירות ואם כן הו"ל פעמים בשנה וכן לקמן פריך והא
ונשמור נמי דפריך ויזכר חיזון ארדיה ואדפעימי לשיט דלון חי
דחיזון אלא דילין בהיקא לית לא למעוטי שלא יכפר פנימי ואדחי
מכפר וזו מפרש ומכא דליקאס להדי הוא דפריך אבל חיזון ור"ח חי
רית מכפרים ולגזין כפרת אחרים הוי חלילו מכי אחת בשנה כגון
המקשה דלא ידע הך דרשה אחת בשנה אמאי לא פריך דליכפרו
לו אחת בשנה הו"ל חיזון אינו מכפר כפרה אחרת חליו וזו אב
למקשה דנשמור אחת בשנה כיון דעיקר כפרתו לא הוי פנימי
כזבא וזו וזה ח"ל כפרת לומר שיעול ולא כן חיזון אלא משום
מינה היכא דלא עביד חיזון ולא קאמר נפקא מינה להגן ביי וביי
חיזון טעומאה שיערעה בין זו לזה כללד ור"ח וימנא דלעולם אחר
מכפר לגמרי אם כן לא חלי כללז טעמא ויהיך יתלה על
ונפקא מינה להיכא דלא עביד פנימי כדקאמר לעיל דפנימי
בפרה זו לא תהא בו. פ"ה דלאו היינו קרא דלעיל ונראה ד
נמי אחת בשנה משום דלא סגי דליכתוב אחת כללז שני
כפרות (ורש"י) (ור"ן) מפרש דהא דרשה נמי שמעינן מקרא קמא

ניסילי ליה. מן היסורים: **מאי קסאי ליה.** דאמר ומיני שעל זה מכפר הא יליף לה דעל שאינה בת קרבן מכפר וזו אינה בת קרבן ואמאי ליה מחטאים דומיא דפשעים: **ניסור מוסר.** זה יספר על שאין זה ידיעה בתחלה ויש זה ידיעה בסוף דלא אחי לכלל קרבן

בחתלה ואין זה ידיעה בסוף וכזה
 אלוטריץ לכל חטאת: **לכל חטאת**
 ולא חזיו מפשעים וחטאת ולומר
 עכשיו חזיו בפסע שאינו בר קרבן
 ויתלה עליו עד שיבא לכלל חטאת:
שם מס. קודם שיועז לו: **מיסה**
מחוקק. דהכי אמרינן בפרק בתרא
 דיומא (פ.) חמישה מוקדמין להענות
 ששה תשובה עליהן ואין התשובה
 גומרת כפרתן ולא יום הכספורים
 גומר כפרתן כגון עבירות חמורות:
וניכפר פנימי ארדיה. לתלות על
 שם זה ידיעה בתחלה חזיו
 ידיעה בסוף: ואדחיון. על שאין
 בה ידיעה בתחלה יש זה ידיעה
 בסוף: ה"ג ונפקא מינה ליהיא דלא
 עבד חיון. ואם לא היה שם שיעור
 בכל הנידון: **אמר קרא אחת.** וכפר
 אהרן על קרנותיו אחת בשנה ובמוזה
 הפנימי חזיו שמכפר עליו מדם
 הפר ושעיר לזכניהו ושעיר לעם.
 והנה קרא יתירה אל דלמא אלוטריץ
 אי לאורויי לך שם חטאת הכספורים
 מכפר עליו כהדא חזיו כהדא מוחס
 ויהא אל המזבח אשר לפני ה' וכפר
 יושב ויו' ואלו חזיו אחת וקאמר
 אחת דאין כאן אלא חטאת אחת:
אמר קרא אחת בשנה. תרי יומי
 כתיבי אחת בשנה וכפר אהרן על
 קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת
 הכספורים אחת בשנה יכפר בשרשה
 דקרא סמך אחת לוכפר על קרנותיו
 ודרשין מיניה וכפר אחת שאין כאן
 אלא כפרה אחת וילימד שאינו מכפר
 בכפרה אחת ובכספי דקרא סמך
 יכפר לבשנה ובכספי אחת בשנה יכפר

לומר שאין אחד מכל קרבות השנה מכפר כפרה זו אלא זה בלבד:
(ו)לרבי ישמעאל דאמר וכו'. בשילהי ידיעות הטומאה (לקמן דף יט:)
מוקמינן דלא בעי רבי ישמעאל ידיעה בתחלה בקרבן עולה ויורד:
כפרתו

אז כתיב לה' טהטם שאין מבינה אלא זה ואין לומר
 וקדושיהו מלמדין ומתניינין משמע דקאטריק שאין זה ויש זה וי"ל
 וקדושיהו מקדש וקדושיהו ופסדריה ר"ה ודגליס כלון זה ואין זה בשאר
 מכסא אלא על טומאת מקדש וקדושיהו כו' בדרשינן תנא דבי ר'
 אבהו. וי"ל השתא דלכא הויא היקשא דחזיון פסיוניו על כרחך דרשינן
 איהו. א"כ י"ל אלא למה ליה טהטם אלא ליה חנוס דרשינן ענין:

בא כלל וי"ל משום טומאה שאיננה בין זה לזה: **כפרה** אחת
 מי דאי מכפר נמי אדחזין אס כן תהיה כפרה זו פעמים בשנה
 לא אחא אלא פעם אחת בשנה ולא תאמר חזקין ליה מדחזיקין
 תדע דקאמר בשבועין גבי חזון ואס שיערי רגלים ושעירי ר"ת
 כי כחזי אחת בשעיר הפנימי כחזי ומשני תאמר חזקין חזון לפנימי
 מכפר ד' כפרות מדחזיקין וי"ל דכיון דלא כחזי אחת בגופיה
 וחזון אדפנימי ואלרבה כחזי קושא אית לן לומר על מה זה
 גלים דלא איתקוש להלדי פריך כחזון ספיר אלא שיערי רגלים ושעירי
 דחזון: **וניכפר** חזון ארד"ו ואסאי דעביד פנימי. ואלא תאמר
 ליתלו תרזיבו אפנימי ותו לא וי"ל דלכך קושא ודאי ידע שיתרץ
 אפירכה דכפרה וניכפר חזון אדריה אדפנימי ולא יסתמבר ליה
 נמי וי"ל דכפרה הוא שלא יבוא שיהיה על דבר אחד ולא וייעל
 וטאה שיערעה שזו זה לזה והשתא אחי שפיר דקאמר לעיל ונפקא
 דהיכא דעביד חזון אח"כ לא יכפר פנימי אדחזין כדי שלא יבא
 ויזיבו אדפנימי לתדור וחי פנימי תכלות וחזון לכפרה וי"ל דאי חזון
 פנימי: **לשומאה** שארעה פ"ז זה לזה. הכא לא קאמר
 דבר חדש חזון * וי"ל לכתא אחי חד יעשו פנימי וזה חזון:

דבריו דלא מצינן למדרש סך דרשה מקרא קמא אע"ג דכתיב ציה
ולא מצינן למדרש מיניה אלא דרשה קמייתא דלין מכפר שמי
לא כתיב אחת בעשור וכתיב בשנה וקרא אחרתא אינטרין לשם דרשה:
אלא

מסורת הש"ס

(א) ולקמן י"ג, כ) ויִקְרָא
טו"ה, ג) ולימדה, רש"ל,
(ד) ושי"ך לרף ט"ה, ה) ושי"ך
למשנה דלעיל כ"ה, ו) ויחזיק
ז"ל ור"ש ויהי רבינו שמואל
או רבינו שמשון.

הגהות הב"ח

(א) גמ' חנין ליש כה:
(ב) תוס' ד"ה מלי וכו'
מדרשא דלכל טעמא:
(ג) שם ד"ה מה וכו' חילין
אדרגלים: (ד) בא"ה
קניט וזה בא בזמן
קבוע מה וכו':

גליון הש"ס

תום' ד"ה לטוטא ובי
ואי ליבא אלא חד יעשו
פנימי ולא חיצוני. תמוס
דא"ל לעשות פנימי כלל
הגרלה. אח"כ ראיתי בספר
מעין החכמה לטעל עלי
אלוהים שעתה נוס: